ရည်ရွယ်ချက်

- အခွန်ထမ်းပြည်သူများ လစာဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရာတွင် သိရှိလိုက်နာရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်များအား သိရှိနားလည်ပြီး ရှင်းလင်းလွယ်ကူစွာပေးဆောင်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လစာ

- လစာဆိုရာတွင် အလုပ်ရှင်ထံမှ ရရှိသည့် သို့မဟုတ် ရရန်ရှိသည့် လစာ၊ လုပ်ခ၊ နှစ်စဉ်ကြေး၊ ဆုကြေး၊ ချီးမြှင့်ငွေ၊ လစာနှင့်လုပ်ခအစား ရရှိသည့် အခကြေးငွေ သို့မဟုတ် ထပ်ဆောင်းရရှိသည့် အခကြေးငွေ၊ ကော်မရှင်ခအားလုံးအကျုံးဝင်ပါသည်။

လစာဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရမည့်သူ

- နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း လစာဝင်ငွေ ကျပ် (၄၈) သိန်းအထက် ရရှိသည့် ပြည်တွင်းနေ နိုင်ငံသားနှင့် ပြည်တွင်းနေ နိုင်ငံခြားသားများ၊
- ပြည်တွင်းမှလစာဝင်ငွေရရှိသည့် ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသား။

လစာဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ရရှိသူများ

- နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း လစာဝင်ငွေ ကျပ် (၄၈) သိန်းအထိသာ ရရှိသည့် ပြည်တွင်းနေ နိုင်ငံသားနှင့် ပြည်တွင်းနေ နိုင်ငံခြားသားများ။
- ပြည်ပတွင်နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် လစာရရှိသော ပြည်ပနေနိုင်ငံသား၊

ပေးသွင်းရမည့်ငွေကြေးအမျိုးအစား

- ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံသားနှင့် ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံခြားသား ဖြစ်ပါက ကျပ်ငွေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသားဖြစ်ပါက ရရှိသည့် ငွေကြေးအမျိုးအစားဖြင့်လည်းကောင်း လစာဝင်ငွေခွန် ပေးဆောင်ရပါမည်။

လစာဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်နိုင်သည့်နည်းလမ်းများ

- အခွန်ထမ်းပြည်သူများအနေဖြင့် လစာဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရာတွင် အောက်ပါ နည်းလမ်းများဖြင့် ပေးဆောင်နိုင်ပါသည်–
  - အီလက်ထရောနစ်နည်းလမ်းဖြင့်ပေးဆောင်ခြင်း၊
  - ငွေသား ၊ ချက်လက်မှတ်ဖြင့် ပေးဆောင်ခြင်း။

သက်သာခွင့်များ

- အခြေခံသက်သာခွင့် – စုစုပေါင်းဝင်ငွေ၏ ၂၀%
  (ကျပ်သိန်း ၁၀၀ ထက်မပိုစေရ)
- အတူနေမိဘတစ်ဦးလျှင် – ကျပ် ၁၀ သိန်းစီ
  (ဝင်ငွေနှစ်အတွင်း မိမိနှင့်အတူနေသည့် (သို့) မိမိကစရိတ် ထောက်ပံ့ထားရသည့် ဝင်ငွေခွန်ထိုက်သင့်သည့် ဝင်ငွေမရရှိသည့်မိဘ၊ ယောက္ခမတို့ပါဝင်ပါသည်။)
- အိမ်ထောင်ဖက်တစ်ဦးအတွက်သာလျှင် – ကျပ် ၁၀ သိန်း
- သားသမီး တစ်ဦးလျှင် – ကျပ် ၅ သိန်းစီ
  (အိမ်ထောင်မရှိ/ ဝင်ငွေခွန်ထိုက်သင့်သည့်ဝင်ငွေမရရှိသူ/ အသက်(၁၈)နှစ်အောက်/ အသက်(၁၈)နှစ်ပြည့်ပြီးသော်လည်း ပညာသင်ကြားလျက်ရှိသူ)
- အသက်အာမခံအတွက် ပေးသွင်းသည့်ပရီမီယံ
  (အခွန်ထမ်းနှင့်အိမ်ထောင်ဖက်အတွက်)
- လူမှုဖူလုံရေးရန်ပုံငွေသို့အမှန်ထည့်ဝင်ငွေ (အခွန်ထမ်းအတွက်သာ)

လစာဝင်ငွေခွန်နှုန်း

- ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံသားဖြစ်လျှင် နှစ်တစ်နှစ်အတွင်းရရှိသည့် စုစုပေါင်းလစာဝင်ငွေမှ သက်သာခွင့်များနုတ်ပယ်ပြီး ကျန်ဝင်ငွေအပေါ်တွင် ကျသင့်ဝင်ငွေခွန် တွက်ချက်ရမည့် နှုန်းထားများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် (ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသားဖြစ်ပါက သက်သာခွင့်များနုတ်ပယ်ရန် မလိုအပ်ပါ။)–

စဉ်	ဝင်ငွေခွန်စည်းကြပ်ရန် ဝင်ငွေအလွှာ		နှုန်း	ကျသင့်အခွန် (ကျပ်)	အဆင့်ဆင့် ကျသင့်အခွန် (ကျပ်)
	မှ(ကျပ်)	ထိ(ကျပ်)			
၁	၁	၂,၀၀၀,၀၀၀	၀%	၀	၀
၂	၂,၀၀၀,၀၀၁	၁၀,၀၀၀,၀၀၀	၅%	၄၀၀,၀၀၀	၄၀၀,၀၀၀
၃	၁၀,၀၀၀,၀၀၁	၃၀,၀၀၀,၀၀၀	၁၀%	၂,၀၀၀,၀၀၀	၂,၄၀၀,၀၀၀
၄	၃၀,၀၀၀,၀၀၁	၅၀,၀၀၀,၀၀၀	၁၅%	၃,၀၀၀,၀၀၀	၅,၄၀၀,၀၀၀
၅	၅၀,၀၀၀,၀၀၁	၇၀,၀၀၀,၀၀၀	၂၀%	၄,၀၀၀,၀၀၀	၉,၄၀၀,၀၀၀
၆	၇၀,၀၀၀,၀၀၁ နှင့်အထက်		၂၅%	-	၉၄၀၀,၀၀၀+

- နှစ်စဉ်ပြဋ္ဌာန်းသည့် ပြည်ထောင်စု၏ အခွန်အကောက်ဥပဒေအရ ဖော်ပြပါ အခွန်နှုန်းများမှာ အပြောင်းအလဲရှိနိုင်ပါသည်။

အခွန်တွက်ချက်ခြင်း

- ဦးလှသည် A ကုမ္ပဏီတွင် လစာနှုန်း ၁,၅၀၀,၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ၁-၄-၂၀၂၂ ရက်နေ့ မှစ၍ မန်နေဂျာအဖြစ် စတင်အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၁-၄-၂၀၂၂ ရက်နေ့မှ ၃၁-၃-၂၀၂၃ ရက်နေ့အထိ ကာလအတွင်း အလုပ်ပျက်ရက်မရှိ ကြိုးစားသူဖြစ်သဖြင့် ဆုကြေး ၁,၅၀၀,၀၀၀ ကျပ်ရရှိပါသည်။ဦးလှတွင် အတူနေမိဘ(၂)ဦး၊ မှီခိုသူဇနီးနှင့် ကျောင်းတက်နေသည့်သားသမီး(၂)ဦး ရှိပါသည်။ ကုမ္ပဏီသည် နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း ဦးလှနှင့်အိမ်ထောင်ဖက်အတွက် ပေးသွင်းရမည့် အသက်အာမခံပရီမီယံမှာ ၂၀၀,၀၀၀ ကျပ် နှင့် ထည့်ဝင်သည့် လူမှုဖူလုံရေးရန်ပုံငွေမှာ ကျပ် ၃၆၀,၀၀၀ ပေးသွင်းရပါသည်။

<u>တွက်ချက်ပုံ(နမူနာ)</u>

၁-၄-၂၀၂၂ ရက်နေ့မှ ၃၁-၃-၂၀၂၃ ရက်နေ့အထိ (၁၂)လအတွင်း ဦးလှပေးဆောင်ရမည့် လစာဝင်ငွေခွန်မှာ–

ဦးလှရရှိမည့် အခြေခံလစာဝင်ငွေ (၁,၅၀၀,၀၀၀ × ၁၂လ) = ၁၈,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်

တစ်နှစ်အတွင်းဦးလှရရှိမည့်ဆုကြေး = ၁,၅၀၀,၀၀၀ ကျပ်

တစ်နှစ်စာရရှိမည့်လစာခေါင်းစဉ်မှဝင်ငွေ = ၁၉,၅၀၀,၀၀၀ ကျပ်

(နုတ်) သက်သာခွင့်ပြုငွေများ

အခြေခံသက်သာခွင့်(၁၉,၅၀၀,၀၀၀/- × ၂၀ %) = ၃,၉၀၀,၀၀၀ ကျပ်

အတူနေမိဘအတွက်သက်သာခွင့် = ၂,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်

အိမ်ထောင်ဖက်အတွက်သက်သာခွင့် = ၁,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်

သားသမီး(၂)ဦးအတွက်သက်သာခွင့် = ၁,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်

ဦးလှနှင့်အိမ်ထောင်ဖက်အတွက်
အသက်အာမခံပေးသွင်းငွေ = ၂၀၀,၀၀၀ ကျပ်

ဦးလှထည့်ဝင်သည့် လူမှုဖူလုံရေးရန်ပုံငွေ = ၃၆၀,၀၀၀ ကျပ်

သက်သာခွင့်စုစုပေါင်း = (၈,၄၆၀,၀၀၀) ကျပ်

အခွန်စည်းကြပ်ရန်ဝင်ငွေ = ၁၁,၀၄၀,၀၀၀ ကျပ်

တစ်နှစ်အတွက် ကျသင့်အခွန် = ၅၀၄,၀၀၀ ကျပ်

လစဉ်နုတ်ယူရမည့် ဝင်ငွေခွန် (၅၀၄,၀၀၀/၁၂) = ၄၂,၀၀၀ ကျပ်

အခွန်တွက်ချက်ခြင်း

၁ မှ ၂,၀၀၀,၀၀၀ အထိ (၂,၀၀၀,၀၀၀× ၀%) = ၀ ကျပ်

၂,၀၀၀,၀၀၁ မှ ၁၀,၀၀၀,၀၀၀ အထိ(၈,၀၀၀,၀၀၀ × ၅%) = ၄၀၀,၀၀၀ ကျပ်

၁၀,၀၀၀,၀၀၁ မှ ၁၁,၀၄၀,၀၀၀ အထိ (၁,၀၄၀,၀၀၀ × ၁၀%) = ၁၀၄,၀၀၀ ကျပ်

ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ

❖ လစာထုတ်ပေးရန်တာဝန်ရှိသူသည် တစ်နှစ်အတွက် ကျသင့်သည့် လစာဝင်ငွေခွန်ကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်၍ လစာထုတ်ပေးသည့် အချိန်တွင် အတတ်နိုင်ဆုံး အညီအမျှအရစ်များဖြင့်နုတ်ယူပြီး သက်ဆိုင်ရာ လကုန်ဆုံးပြီး(၁၅)ရက်အတွင်း ပေးသွင်းရပါမည်၊

❖ အီလက်ထရောနစ်နည်းလမ်းဖြင့် ပေးသွင်းခြင်းဖြစ်ပါက–

➢ သတ်မှတ်ထားသော Excel Template တွင် တစ်ဦးချင်းစာရင်းကို ဖြည့်သွင်းရန် လိုအပ်ပါမည်၊

Excel Flie Sample

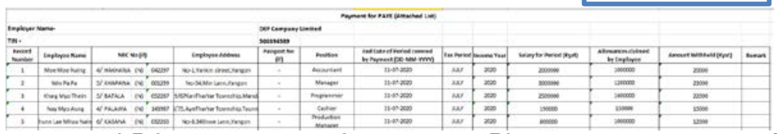

Payment for PAYE (Attached List)

Employer Name-

DEF Company Limited

TIN -

➢ ဖော်ပြပါ Excel Template ကို IRD Website ဖြစ်သော www.ird. gov.mm ၏ Home page>> Media>> Announcement တွင် Download ရယူနိုင်သည့်အပြင် Home page ၏ Search box တွင်လည်း excel template ဟုရိုက်၍ Download ရယူနိုင်ပါသည်၊

➢ အီလက်ထရောနစ်နည်းလမ်းဖြင့် အခွန်ပေးသွင်းနိုင်သည့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်တွင် ငွေစာရင်းဖွင့်လှစ်ထားရှိရပါမည်၊

➢ အလုပ်ရှင်/ကုမ္ပဏီ/ အဖွဲ့အစည်း၏ အခွန်ထမ်းမှတ်ပုံတင်အမှတ်(9 Digit TIN) ကို အသုံးပြု၍ အခွန်ပေးဆောင်ရမည်၊

➢ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနက အခွန်ပေးသွင်းမှုအထောက်အထား (e–Tax Payment Receipt) ပေးပို့နိုင်ရန်အတွက် ဆက်သွယ်ရမည့် သီးခြား အတည်ပြုသတ်မှတ်ထားသည့် Email address နှင့် ဖုန်းနံပါတ်တို့ကို သက်ဆိုင်ရာအခွန်ရုံးသို့ ပေးပို့ထားရမည်၊

➢ Excel Format ဖြင့် ဖြည့်သွင်းထားသော Excel File Soft copy အား ကုမ္ပဏီအခွန်စည်းကြပ်သည့် သက်ဆိုင်ရာရုံးသို့ Email ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်ရာ နည်းလမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း လစဉ်မပျက်မကွက်ပေးပို့ရမည်၊ (ထိုသို့ ပေးပို့ပြီးပါက ပတခ(ဝင)–၁၅ ထပ်မံပေးပို့ရန် မလိုအပ်ပါ)

အခွန်ပေးသွင်းပြီးနောက် Excel File ပါ အချက်အလက်များ မှားယွင်းမှု တစ်စုံတစ်ရာရှိပါက လုပ်ဆောင်ရမည့် အချက်များ

၁။ သက်ဆိုင်ရာလအတွင်း တွေ့ရှိပါက လကုန်ရက်မတိုင်မီ (၃) ရက် ကြိုတင်ကာ စည်းကြပ်သည့် အခွန်ရုံးသို့ ဆက်သွယ်၍ အမှားပြင်ဆင်ချက် လျှောက်ထားရပါမည်။

၂။ အခွန်ပေးသွင်းရာတွင် TIN မှားယွင်းဖြည့်သွင်းခြင်းကြောင့် ပေးဆောင်သည့် အခွန်ရုံး လွဲမှားကြောင်းတွေ့ရှိပါက သက်ဆိုင်ရာအခွန်ရုံးသို့ နေ့ချင်း အကြောင်းကြား၍ မိမိအခွန်ငွေပေးသွင်းခဲ့သည့် ဘဏ်သို့လည်း ချက်ချင်းဆက်သွယ် ဆောင်ရွက် ရန် လိုအပ်ပါသည်။

❖ ငွေသား/ချက်လက်မှတ်ဖြင့် ပေးသွင်းခြင်းဖြစ်ပါက–

➢ နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များတွင် ငွေစာရင်းဖွင့်လှစ်ထားရှိသည့် ကုမ္ပဏီ/အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ချက်လက်မှတ်ကို အသုံးပြု၍ စာရင်းပြောင်း (Transfer)၊ စာရင်းရှင်း(Clearing) နည်းလမ်းများဖြင့်ပေးဆောင်နိုင်သည့်အပြင် မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်တွင် ငွေသွင်းချလန်ဖြင့်လည်း ပေးသွင်းနိုင်ပါသည်။

➢ ဝင်ငွေခွန်လစဉ်နုတ်ယူသောစာရင်း ပတခ(ဝင)–၁၅ ကို လစာဝင်ငွေခွန်နုတ်ယူထားသည့်နေ့မှ (၁၅) ရက်အတွင်း သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အခွန်ရုံးသို့ လစဉ်မပျက်မကွက် ပေးပို့ရမည်။

❖ လစာနှစ်ချုပ်စာရင်း ပတခ(ဝင)–၁၆ အား ဝင်ငွေနှစ်ကုန်ဆုံးပြီး (၃)လအတွင်း မိမိကုမ္ပဏီအခွန်စည်းကြပ်မှုခံယူသည့်ရုံးသို့ နှစ်စဉ်ပေးပို့ရမည်၊

❖ အခွန်ထမ်းကုမ္ပဏီသည် **လစာဝင်ငွေခွန်နုတ်ယူပေးသွင်းခြင်းဆိုင်ရာ အထောက်အထားလက်မှတ် ပတခ (ဝင)–၁၅(က)** တွင် အချက်အလက်များ ပြည့်စုံစွာရေးသွင်းပြီး လစာဝင်ငွေခွန် နုတ်ယူပေးသွင်းခြင်းခံရသူများသို့ နှစ်စဉ်ထုတ်ပေး၍ မူရင်းခွဲအား မှတ်တမ်းထားရှိရမည်။

❖ အခြေပစ္စည်း ဝယ်ယူခြင်း/ တည်ဆောက်ခြင်း/ အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် ရယူခြင်း ဆောင်ရွက်သည့်အခါ ဝင်ငွေရလမ်းတင်ပြရာတွင် ယခင်က အသုံးပြုခဲ့သည့် **အခွန်ပေးဆောင်မှုမှတ်တမ်းစာအုပ်**ကဲ့သို့ **လစာဝင်ငွေခွန် နုတ်ယူပေးသွင်းခြင်းဆိုင်ရာ အထောက်အထားလက်မှတ် ပတခ (ဝင)–၁၅(က)** ကိုလည်းတင်ပြနိုင်ပါသည်။

အသေးစိတ်သိရှိလိုပါက အခွန်ထမ်းဝန်ဆောင်မှုဗဟိုအဖွဲ့ရုံး (ရန်ကုန်)၊ အမှတ် ၁၂၈/၁၃၂(ဒုတိယထပ်နှင့်တတိယထပ်)၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ရန်ကုန်မြို့၊ ဖုန်း–၀၁–၈–၃၈၉၃၁၁၊ ဖုန်း–၀၁–၈–၃၈၉၃၂၂ သို့မဟုတ် အခွန်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရုံး (မန္တလေး)၊ ၆၅ လမ်း၊ ၂၂x၂၃ လမ်းကြား ၊ ဖုန်း–၀၂–၄၀၃၀၁၉၂ ၊ ဖုန်း–၀၂–၄၀၃၀၆၃၈၊ ဖုန်း–၀၂–၄၀၃၀၆၃၉ သို့မဟုတ် အခွန်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရုံး(နေပြည်တော်)၊ ဖုန်း–၀၆၇–၃၄၃၀၅၂၂၊ ၀၆၇–၃၄၃၀၅၄၄ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးရုံးများသို့ စုံစမ်းမေးမြန်း နိုင်ပါသည်။ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန၏ Website ဖြစ်သော www.ird.gov.mm သို့ ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ပြီး လိုအပ်သည့်ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ လက်ကမ်းစာစောင် နှင့်ပုံစံများကိုလည်း download ရယူနိုင်ပါသည်။

Tax Education **update**

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန

လစာဝင်ငွေခွန် ပေးသွင်းခြင်းဆိုင်ရာ သိကောင်းစရာများ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်)ပုဒ်မ ၃၈၉ အရ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဥပဒေအရ ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်အကောက်များကို ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသည်။

Internal Revenue Department
Office Building No.(46), Nay Pyi Taw
https://www.ird.gov.mm

“ Tax by the Law, Service by our Heart ”

(Version) 28/04/2023